

AUDIITORTEENUSE OSUTAMISE LEPING

KAITSELIIT, registrikood 74000725, asukohaga Toompea 8, Tallinn, 10130, edaspidi nimetatud „Klient”,
Kaitseliidu ülem, kindralmajor Ilmar Tamm, isikus ühelt poolt

ja

Audiitorühing KPMG Baltics OÜ registrikood 10096082, asukohaga Narva mnt 5, 10117 Tallinn, e-mail:
kpmg@kpmg.ee, edaspidi nimetatud „KPMG” või „audiitor”, juhatuse liikme Indrek Alliksaar isikus teiselt
poolt,

eraldi nimetatud „Pool” ja koos nimetatud „Pooled”, sõlmisid käesoleva lepingu, edaspidi nimetatud
„Leping”, alljärgnevas:

1. Lepingu objekt

- 1.1. KAITSELIIT seisuga 31.12.2024 ja 31.12.2025 koostatud raamatupidamise aastaaruande (edaspidi
nimetatud „raamatupidamise aastaaruanne”) audit.

KAITSELIIT koostab raamatupidamise aastaaruande kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja
KPMG auditeerib seda lähtudes rahvusvahelistest auditeerimise standarditest (Eesti).

2. Auditi etapid

2.1	KPMG edastab esialgse nimekirja auditi teostamiseks vajalikest materjalidest.	Vähemalt 2 nädalat enne auditi algust
2.2	Klient edastab KPMG –le auditi teostamiseks vajaliku informatsiooni.	Hiljemalt auditi alguseks (kokkuleppel)
2.3	Raamatupidamise aastaaruande auditiprotseduuride sooritamine.	November Märts (Täpsem ajakava lepatakse kokku septembris)
2.4	Kliendi juhatus esitab KPMG-le juhatuse poolt koostatud raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande projekti.	Aastalõpu auditi alguseks
2.5	Kliendi juhatus esitab KPMG-le lõpliku juhatuse poolt heaks kiidetud ja allkirjastatud raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande.	hiljemalt 31. märts
2.6	Kliendi juhatus esitab KPMG-le allkirjastatud kinnituskirja. KPMG väljastab vandeaudiitori aruande.	hiljemalt 31. märts

Klient: _____

KPMG: _____

3. Audiitorteenuse osutamise tasu ja tasumise kord

3.1. Eeldusel, et Klient täidab korrektset oma õigusaktidest ja Lepingust tulenevaid kohustusi ning Kliendi raamatupidamis- ja sisekontrollisüsteemis ei ilmne auditi käigus olulisi puudusi, on 2024. aasta auditi eeldatav ajaline kestus 125 tundi ja audiitorteenuse tasu 10 000 eurot, millele lisandub käibemaks ning 2025. aasta auditi eeldatav ajaline kestus 125 tundi ja audiitorteenuse tasu 8 900 eurot, millele lisandub käibemaks. Audiitorteenuse tasumise kord:

Summa	Tähtaeg
50% ühe aasta audiitorteenuse tasust	Vaheauditile eelneva kuu 15. kuupäeval
50% ühe aasta audiitorteenuse tasust	Aastalõpu auditile eelneva kuu 15. kuupäeval

3.2. Audiitorteenuse tasu suurus kuulub ülevaatamisele, kui ilmnevad olulised muutused Kliendi äritegevuses ja/või auditi ulatuses, sh punktides 3.2.1-3.2.4 kirjeldatud juhtudel. Täiendava ajakulu maksumus arvestatakse tunnihinnaga 100 - 150 eurot, millele lisandub käibemaks.

3.2.1 Kliendi struktuuris toimub muudatusi ja/või tegevusmaht suureneb märkimisväärselt, võrreldes lepingu sõlmimise kuupäevaga.

3.2.2 Toimub täiendavaid olulisi tehinguid, mis ei ole hõlmatud tavapärase äritegevusega ja mis suurendavad märkimisväärselt audiitorettevõtja töömahtu.

3.2.3 Kliendi raamatupidamis- või järelevalvekeskkonnas esineb märkimisväärsed puudusi, mis läbiviidud protseduuride tulemusena muudavad audiitorettevõtja jaoks modifitseerimata vandeaudiitori aruande väljastamise võimatuks.

3.2.4 Klient ei ole esitanud dokumente, mida on vaja auditi läbiviimiseks audiitorettevõtjaga kokku lepitud kava kohaselt ja mille kvaliteet võimaldaks audiitorettevõtjal läbiviidud protseduuride tulemusel väljastada modifitseerimata vandeaudiitori aruande.

3.3. Arve esitatakse elektrooniliselt e-arvena Kliendi e-arve kontole Omnivas. Omnivat opereerib Finbite OÜ (reg nr 16077631 www.finbite.eu).

4. Lepingu täitjad

4.1. Kliendi poolelt

Kaitseliidu ülem, kindralmajor
Rahandusosakonna juhataja
Rahandusosakonna juhataja asetäitja

Ilmar Tamm
Enar Oidermaa
Merle Hermann

4.2. KPMG poolelt

Vandeaudiitori aruande allkirjastaja(d)
Auditi projektijuht

Indrek Alliksaar, Ele Pajusaar
Ele Pajusaar

Klient: _____

KPMG: _____

5. Muud kokkulepped

5.1. Käesoleva Lepingu alusel on Kliendil õigus tellida KPMG-lt tõlke- ja muid keeleteenuseid (nt raamatupidamise aruande või muu majandustegevusega seotud dokumendi tõlget eesti keelest inglise keelde või inglise keelest eesti keelde ning eesti- ja ingliskeelsete tekstide korrektuuri ja toimetamist). Tõlke- ja muude keeleteenuste osutamise korra ja tasu lepivad Pooled kokku meili teel. Kui Klient soovib KPMG-lt tõlke- või muid keeleteenuseid, siis selgitab KPMG vastavate teenuste osutamise tingimusi.

Leping on koostatud eesti keeles ühe elektroonilise dokumendina, mis allkirjastatakse digitaalselt. Lepingu lahutamatuks osaks on Lepingule lisatud KPMG auditi üldtingimused ja andmekaitse tingimused.

Poolte esindajate ees- ja perekonnanimed ning allkirjad:

Tallinn, mai 2024

Klient Ilmar Tamm
Kaitseliidu ülem, kindralmajor

/allkirjastatud digitaalselt/

KPMG Indrek Alliksaar
Juhatuse liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Klient: _____

KPMG: _____

KPMG AUDITI ÜLDTINGIMUSED

1. Reguleerimisala

- 1.1. Käesolevad KPMG auditi üldtingimused (edaspidi „Üldtingimused”) on KPMG Baltics OÜ (edaspidi „KPMG” või „audiitor” või „Pool”) ja juriidilise isiku (edaspidi „Klient” või „Pool”) vahel sõlmitud Audiitorteenuse osutamise lepingu (edaspidi „Leping”) lahutamatuks osaks.
- 1.2. Vastuolu korral Üldtingimuste ja Lepingu vahel kehtib Lepingus sätestatu.
- 1.3. Üldtingimustes ja Lepingus sätestatu hõlmab kogu Poolte vahelist kokkulepet ja on ülimuslik kõigi Poolte vahel enne Lepingu sõlmimist saavutatud kokkulepete, tahteavalduste antud lubaduste või sõlmitud kokkulepete suhtes. Lepingu tingimusi võib muuta ainult KPMG ja Kliendi kirjalikul kokkuleppel.

2. Lepingu eesmärk

- 2.1. Lepingu eesmärgiks on:
  - 2.1.1. kinnitada Kliendi soovi ja KPMG nõusolekut auditi läbiviimiseks,
  - 2.1.2. sätestada kavandatava auditi objekt ning tingimused,
  - 2.1.3. teostada audit Lepingus kokkulepitud tingimustel,
  - 2.1.4. sätestada audiitori muu äritegevuse ulatus ja tingimused.

3. Poolte deklaratsioonid

- 3.1. Klient deklareerib:
  - 3.1.1. Kliendi üldkoosolek või seaduses ettenähtud juhul muu selleks volitatud organ on valinud KPMG Kliendi audiitoriks,
  - 3.1.2. Kliendil on kohustused ja vastutus, mis tulenevad õigusaktidest, sealhulgas äriühingu puhul eeskätt äriseadustikust, muud liiki juriidilise isiku puhul seda ühingu liiki käsitlevast seadusest ja raamatupidamise seadusest, mis:
    - a) kohustavad Kliendi juhatust korraldama raamatupidamist,
    - b) kohustavad Kliendi juhatust koostama raamatupidamise aastaaruandeid ning tagama raamatupidamise aastaaruannetes esitatud informatsiooni õigsuse ja täielikkuse ning
    - c) seavad Kliendi juhatusele vastutuse eelnevates punktides (a) ja (b) sätestatud ülesannete täitmise eest.
- 3.2. Klient nõustub, et KPMG võib viidata Lepingu objektiks olevatele tövõttudele koos Kliendi nime ja logo märkimisega KPMG marketingi- ja kutsetegevuse käigus.
- 3.3. Klient on nõus isikuandmete kogumise ja töötlemisega seaduse ja KPMG rahvusvahelise võrgustiku poolt kehtestatud isikuandmete kaitse reeglitega ette nähtud tingimustel ja korras. Töödeldavateks isikuandmeteks loetakse füüsilise isiku nime ja muid füüsilise isiku identifitseerimist võimaldavaid andmed, sh aadress, e-posti aadress ja telefoninumber. Isikuandmeid töödeldakse kliendiandmete kogumiseks, analüüsimiseks ja kokkuvõtete tegemiseks, meie teenuste tutvustamiseks ja müümiseks ning kliendiüritustele ja -koolitustele kutsete saatmiseks. Andmeid võidakse edastada vaid KPMG rahvusvahelise võrgustiku liikmesühingutele. KPMG ei avalda ega edasta eelpool nimetatud andmeid kolmandatele isikutele, v.a juhul, kui selleks kohustab seadus. Kliendil on võimalus oma isikuandmeid muuta või uuendada või nõuda isikuandmete töötlemise lõpetamist käesolevas punktis nimetatud eesmärkidel.
- 3.4. KPMG töötleb isikuandmeid kooskõlas andmekaitse tingimustega.
- 3.5. Klient nõustub, et KPMG võib avaldada Kliendiga seotud informatsiooni ja kutsetegevuse käigus teatavaks saanud andmeid KPMG rahvusvahelise võrgustiku nõuetele vastava sisemise kvaliteedikontrolli läbiviijatele.
- 3.6. Klient nõustub, et KPMG võib avaldada Kliendiga seotud informatsiooni teistele audiitoritele, kui nii tuleneb õigusaktidest, rahvusvahelistest auditeerimise standarditest või, kus asjakohane, grupi audiitorite poolt edastatud juhistest.
- 3.7. KPMG deklareerib:

Klient: _____

KPMG: _____

- 3.7.1. KPMG on Eesti Vabariigi seaduste kohaselt registreeritud audiitorühing, audiitorite nimekirja kantud 11. juulil 2000 nr 17, kellele on antud audiitortegevuse seadusele (RTI 18.02.2010, 9, 41) vastav tegevusluba Rahandusministri käskkirjaga 04.03.2010 nr 46, ning omab sellega õigust Lepingu sõlmimiseks ja täitmiseks,
- 3.7.2. KPMG on Audiitorkogu liige. Audiitorkogu on Eesti audiitorite kutseühendus audiitorite kutsetegevuse korraldamiseks ja audiitorite õiguste kaitsmiseks,
- 3.7.3. Audiitorühingu kutsealaste nõuetega on võimalik tutvuda aadressil www.auditorkogu.ee;
- 3.7.4. KPMG on kohustatud hoidma saladuses talle vandeaudiitori kutsetegevuse käigus teatavaks saanud infot ja dokumente. Kutsesaladuse hoidmise kohustuse rikkumiseks ei loeta info või dokumentide või õigusaktides ettenähtud juhtudel ainult info avaldamist õigusaktides ettenähtud isikutele või asutustele. Lisaks on KPMG-l õigus avaldada kutsetegevuse käigus teatavaks saanud infot või dokumente, kui see õigus tuleneb Lepingust või täiendavast kokkuleppes Kliendiga,
- 3.7.5. KPMG-l on kohustus teatada äriregistri pidajale KPMG-le teatavaks saanud äriregistri andmete ebaõigsusest ja registreile esitamata andmetest.
- 3.8. Pooled deklareerivad, et lähtuvad auditi läbiviimisel muuhulgas alljärgnevatest rahvusvahelistes auditeerimise standardites (Eesti) sätestatud auditi põhimõtetest:
  - 3.8.1. auditeerimise eesmärk on hinnangu andmine raamatupidamise aastaaruande kohta,
  - 3.8.2. audiitori ülesanne ei ole osalemine Kliendi raamatupidamisalases töös ja/või Kliendi raamatupidamise aastaaruande koostamine ega juhatuse kompetentsi kuuluvate otsuste langetamine,
  - 3.8.3. audit ei hõlma maksuseaduste ega teiste õigusnormide ja eeskirjade (näiteks börsieeskirjad) täitmise kontrolli mahus, mis väljub tavapärase raamatupidamise aastaaruande auditi raamest, välja arvatud juhul, kui sellise kontrolli teostamise kohustus on Lepingus otseselt ette nähtud,
  - 3.8.4. vastutus raamatupidamise aastaaruande koostamise ja selle õigsuse eest lasub Kliendi juhatusel. Juhatuse peab tagama vajalike raamatupidamisregistrite koostamise ja säilitamise, sobivate arvestuspõhimõtete ning hindamismeetodite valiku, sellise sisekontrolli kujundamise, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada finantsaruannete koostamist ilma pettustest või vigadest tuleneva olulise väärkajastamiseta, arvestuse sise-eeskirjade väljatöötamise, vara säilimise ja usaldusväärse finantsaruandluse koostamise,
  - 3.8.5. raamatupidamise aastaaruande auditeerimine ei vabasta Kliendi juhatust vastutusest ega siirda kogu vastutust informatsiooni tõepärasuse eest audiitorile,
  - 3.8.6. vastutus pettuste ja vigade ennetamise ning avastamise, samuti õigusaktide nõuete järgimise eest on Kliendi juhatusel läbi töhusa raamatupidamis- ja sisekontrollisüsteemi loomise. Sellised süsteemid vähendavad, kuid ei elimineeri täielikult pettuste ja vigade riski,
  - 3.8.7. auditeerimise testiiseloomu ja mis tahes sisekontrollisüsteemi suhtelise piiratuse tõttu säilib paratamatult risk, et auditeerimise käigus võivad ka mõned suhteliselt olulised vead jääda märkamata,
  - 3.8.8. olgugi, et audiitori on valinud Kliendi üldkoosolek või seaduses ettenähtud juhul muu selleks volitatud organ, peab audiitor oma tegevuses ja otsustes arvestama ka kõigi teiste infokasutajate vajaduste ja huvidega, kes teevad Kliendi kohta järeldusi raamatupidamise aastaaruandele tuginedes,
  - 3.8.9. juhul kui KPMG peab vajalikuks vandeaudiitori aruande tagasi võtta, ei tohi vandeaudiitori aruannet pärast selle tagasivõtmist kasutada. Kui aastaaruanne on avaldatud, siis on Klient kohustatud avaldama ka asjaolu, et vandeaudiitori aruanne on tagasi võetud.

4. KPMG kohustused

- 4.1. KPMG põhiline kohustus on teha kõik mõistlikult võimalik, et sooritada kokkulepitud eelarve ning ajagraafiku piires Lepingu objektiks olev raamatupidamise aruannete audit.
- 4.2. KPMG kohustub auditi läbiviimisel järgima Lepingu objekti koosseisus sätestatud auditeerimise eeskirju ja standardeid.

Klient: _____

KPMG: _____

- 4.3. KPMG tagab auditi läbiviimisel vajaliku kvalifikatsiooniga tööjõu kasutamise, kes kohustuvad auditi sooritama vastavalt oma parimatele teadmistele ja kogemustele.
- 4.4. Vajadusel annab KPMG Kliendile mõistlikus ulatuses informatsiooni auditi käigust või esitab vahekokkuvõtte.
- 4.5. KPMG informeerib Klienti operatiivselt auditi käigus ilmnunud auditi tähtaegset valmimist, kvaliteeti ja/või eelarvelist maksumust ohustavatest asjaoludest.
- 4.6. Peale Kliendi juhatuse poolt kinnitatud ja allkirjastatud raamatupidamise aruannete ja allkirjastatud juhatuse kinnituskirja esitamist väljastab KPMG sooritatud auditi kokkuvõttena vandeaudiitori aruande. Märkusteta vandeaudiitori aruande näidis on esitatud käesoleva Lepingu Lisas 1. Auditi teostamisel võib esineda tingimusi, mille korral võib vandeaudiitori aruanne erineda selle eeldatavast vormist ja sisust.
- 4.7. Kui auditi tulemusena ei ole KPMG hinnangul võimalik väljastada märkusteta vandeaudiitori aruannet, esitab KPMG hiljemalt vandeaudiitori aruande tähtpäevaks Kliendi juhatusele vandeaudiitori aruande projekti.
- 4.8. Kui Kliendi emettevõtte või emettevõtte audiitorite poolt on esitatud täiendavad auditi juhised ja/või raporteerimisnõuded, siis kohustub KPMG neid järgima, arvestades asjakohaseid auditeerimise eeskirju või standardeid.

5. Kliendi kohustused

5.1. Kliendi põhilised kohustused on:

- 5.1.1. korraldada Kliendi raamatupidamist vastavuses õigusaktide ning kontserni ja/või Kliendi siseste juhistega,
- 5.1.2. koostada Lepingu objekti koosseisus nimetatud raamatupidamise aruanded ning tagada nende vastavus samas nimetatud õigusaktidele ja/või arvestusstandarditele,
- 5.1.3. anda KPMG-le informatsiooni ning teha KPMG-ga igakülgset ja operatiivset koostööd, et saavutada auditi edukas sooritamine ning vältida KPMG-st sõltumatuid ajakulusid, sealhulgas tagada KPMG õiguste (Üldtingimuste peatükk 6) realiseerimine,
- 5.1.4. tagada, et kogu Kliendi personali poolt kirjalikus või suulises vormis audiitorile esitatud informatsioon oleks tõene ning täielik,
- 5.1.5. teha KPMG-le vastavate auditi etappide alguseks kättesaadavaks vajalik dokumentatsioon ning tagada selles sisalduva informatsiooni õigsus, korrektsus ja täielikkus,
- 5.1.6. teha KPMG-le enne auditi alustamist kättesaadavaks vajalik informatsioon seotud osapoolte kohta ning tagada selle informatsiooni õigsus ja täielikkus,
- 5.1.7. tagada KPMG töötajatele auditi läbiviimise ajaks mõistlikud töötingimused.
- 5.2. Klient teatab KPMG-le kirjalikult või e-maili teel vähemalt üks kuu ette aastainventuuride läbiviimise ajagraafiku ja inventuuride eest vastutavad isikud.
- 5.3. Kliendi tegevjuhtkond kinnitab enne vandeaudiitori aruande väljastamist KPMG poolt etteantud vormis tegevjuhtkonna vastutust, et kogu raamatupidamisaruannetes esitatud informatsioon on õige, korrektne ja täielik, et kõik potentsiaalsed kohustused, seotud osapooltega tehtud tehingud, olulised bilansijärgsed sündmused ja muud olulised asjaolud on raamatupidamise aruannetes avalikustatud ning et audiitoritele ei ole jäetud esitamata asjaolusid, mis võiksid mõjutada raamatupidamise aruannetes esitatud finantsinformatsioonile hinnangu andmist. Juhtkonna kinnituskirja näidis on esitatud käesoleva Lepingu Lisas 2.
- 5.4. Viie tööpäeva jooksul arvates vandeaudiitori aruande projekti esitamisest Klient aktsepteerib selle või esitab oma argumenteeritud eriarvamuse.
- 5.5. Klient tasub õigeaegselt KPMG poolt Lepingu alusel esitatud arved vastavalt Üldtingimuste peatükis 9 ja Lepingu sätestatule.
- 5.6. Klient ei tohi Lepingu kehtivuse ajal ja 12 kuu jooksul pärast Lepingu lõppemist pakkuda tööd/teenuse osutamist (mis tahes õigussuhte alusel) KPMG töötajale (ega paluda kellelgi teisel sel eesmärgil KPMG töötajaga kontakteeruda ega anda soovitusi selliseks kontakteerumiseks), kui sellega otseselt või kaudselt kaasneks selle töötaja ja KPMG vahel sõlmitud töölepingu lõpetamine või töölepingu

Klient: _____

KPMG: _____

rikkumine. Lepingu rikkumiseks ei loeta, kui Klient pakub tööd/teenuse osutamist isikule, kes (a) pakkumise ajal ei tööta enam KPMG-s, (b) kontakteerub Kliendiga omal algatusel ilma Kliendi poole pakkumise või kontaktivõtta, (c) vastab Kliendi või Kliendi agendi poolt meedias avaldatud töökuulutusele.

- 5.7. Punktis 5.6 sätestatud kohustuse rikkumise korral on KPMG-I õigus nõuda Kliendilt leppetrahvi summas, mis võrdub asjaomase töötaja 6 kuu brutotöötasuga.

6. KPMG õigused

- 6.1. KPMG-I on õigus tutvuda Kliendi raamatupidamisregistrite ja -algdokumentatsiooniga, sealhulgas üldkoosoleku, nõukogu ning juhatuse koosoleku otsuste ja protokollidega, lepingute, äriplaanide, siseeeskirjade ja muude Kliendi sisemiselt või väliselt genereeritud dokumentidega, mida KPMG peab oluliseks auditi arvamuse kujundamise seisukohalt, samuti saada nimetatud registritest väljavõtteid ning teha koopiaid või ära kirju nimetatud dokumentidest. KPMG-I on õigus saada ja kasutada elektroonilises vormis koopiaid Kliendi andmetest ja andmebaasidest, välja arvatud juhul kui andmete ja andmebaaside kopeerimine ja kasutamine on vastuolus õigusaktidega.
- 6.2. KPMG-I on õigus intervjuuerida Kliendi töötajaid ning kasutada neilt saadud informatsiooni oma arvamuse kujundamise alusena, osaleda inventuuridel vaatlejana ja/või inspekteerida Kliendi varasid ning äritegevust.
- 6.3. KPMG-I on õigus teha iseseisvalt või koostöös Kliendiga muid auditiprotseduure.

7. Lepingu tähtajad

- 7.1. Vandeaudiitori aruande või selle projekti esitamise tähtpäev on KPMG-le siduv eeldusel, et Klient täidab korrektselt oma kohustusi ja Pooled täidavad auditi läbiviimise ajagraafikut.
- 7.2. Kliendi emaettevõttele ja kontserni audiitoritele raporteeritakse vastavalt emaettevõtte audiitoritelt saadud auditi juhistele.
- 7.3. Kui raamatupidamise aruande valmimine viibib, on KPMG-I oma lõplike seisukohtade kujundamiseks ja vandeaudiitori aruande või vandeaudiitori aruande projekti esitamiseks tähtaeg üks kuu lõpliku Kliendi juhatuse poolt kinnitatud aruande audiitorile esitamisest.

8. Lepingu täitjad

- 8.1. Klient nõustub informatsiooni vahetamisega elektrooniliselt Interneti teel. Klient kinnitab, et on teadlik riskidest, mis kaasnevad Interneti teel elektroonilise posti edastamisega: sõnumid võivad kaduda, konfidentsiaalset ja isiklikku informatsiooni võidakse tahtlikult või mittetahtlikult muuta või varastada ja kolmandatele isikutele avaldada. KPMG ei vastuta ohtude eest, mis on seotud Interneti teel elektroonilise posti edastamisega.
- 8.2. Pooltel on õigus Lepingu täitmisel kaasata teisi vastavalt Kliendi või KPMG töötajaid.
- 8.3. Pooltel on õigus asendada Lepingu täitjaid nende töölepingu lõpetamise või muu töö ümberkorraldamisest tuleneva vajaduse korral, teatades sellest kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldaval viisil teisele Poolele.

9. Audiitorteenuse tasu ja tasumise kord

- 9.1. Auditi eest tasumine („audiitorteenuse tasu“) lepitakse kokku Lepingus. Audiitorteenuse tasu sõltub auditi sooritamisele kuluvast ajast ja kaasatavate spetsialistide kvalifikatsioonist. Auditi sooritamiseks kuluv aeg sõltub Kliendi äritegevuse mahust, raamatupidamise- ja sisekontrollisüsteemi kvaliteedist ning Kliendi poolt auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabist.
- 9.2. Kui Klient ei ole vastavate auditi etappide alguseks ette valmistanud vajalikku dokumentatsiooni või ei ole teinud seda KPMG-le kättesaadavaks või nimetatud dokumentatsioonis ilmneb olulisi puudusi, samuti juhul kui Klient ei ole järginud Lepingu punktis 2 ettenähtud auditi ajagraafikut, on KPMG-I õigus saada lisatasu, lähtudes KPMG-le põhjustatud täiendavast ajakulust. Täiendava lisatasu arvestamisel rakenduv tunnihind on välja toodud lepingu punktis 3.2.

- 9.3. Auditi tasu hõlmab endas kuni 3 aastaaruande parandatud versiooni läbivaatamist KPMG poolt. Täiendavate versioonide läbivaatamise eest on KPMG õigus küsida lisatasu. Samuti kui esialgselt auditeerimiseks esitatud raamatupidamise aruandesse tehakse hiljem korduvalt muudatusi, on KPMG-l õigus saada lisatasu muudetud versioonide läbivaatamise eest. Täiendava lisatasu arvestamisel rakenduv tunnihind on välja toodud lepingu punktis 3.2.
- 9.4. Juhul, kui KPMG peab andma Kliendi palvel või kohtu või uurimisasutuste korraldusel selgitusi või koostama täiendavaid dokumente, on KPMG-l õigus saada lisatasu, lähtudes KPMG-le põhjustatud täiendavast ajakulust.
- 9.5. Muudel juhtudel, kui Üldtingimuste punktides 9.2., 9.3. ja 9.4. sätestatud, on KPMG-l õigus taotleda audiitorteenuse tasu suurendamist, kui Klient ei täida oma Lepingust tulenevaid kohustusi või on auditi sooritamise käigus tõusetunud olulisi probleeme, mida ei olnud Lepingus sõlmimisel võimalik ette näha ja mille lahendamist audiitorteenuse tasu eest ei saa mõistlikult eeldada.
- 9.6. Lisaks audiitorteenuse tasule hüvitab Klient auditiga seotud töölähetustel tehtud tegelikud majutuskulud; töölähetusse sõidu kulud arvestusega 0,32 eurot kilomeetri kohta; auditiga seotud dokumentide tõlkekulud arvestusega 50 eurot lehekülge (1800 tähemärki koos tühikutega). Audiitorteenuse tasule ja kuludele lisandub õigusaktidega ettenähtud käibemaks.
- 9.7. KPMG kohaldab üldkulude (sealhulgas audiitorühingule kehtestatud tegevusloamaks ja järelevalve tasu) katmiseks standardtasu arvestusega 5% audiitorteenuse tasust. Kuludele lisandub õigusaktidega ettenähtud käibemaks.
- 9.8. Auditi eest tasumine toimub pärast vastavate auditi etappide läbimist vastavalt KPMG poolt esitatud vahe- ja lõpparvetele, mille tasumise tähtaeg on seitse (7) päeva arve kuupäevast, kui Lepingus ei ole sätestatud teisiti. Mittetähtaegsel tasumisel on KPMG-l õigus nõuda viivist 0,1% tasumata summalt iga viivitatud päeva eest.
- 9.9. KPMG-l on õigus peatada Lepingu täitmine, kui vahearvete tasumisega on viivitatud üle viieteistkümne kalendripäeva.
- 9.10. KPMG-l on vandeaudiitori aruande kinnipidamisõigus, kui Klient või Kliendiga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad ei ole kohasel viisil tasunud KPMG poolt esitatud arveid. Viivituste korral arvete tasumisel on KPMG-l õigus nõuda kogu KPMG poolt osutatud teenuste maksumuse tasumist enne vandeaudiitori aruande väljastamist.

10. Poolte vastutus

- 10.1. KPMG vastutab audiitorteenuse seaduses sätestatud alustel ja ulatuses.
- 10.2. KPMG ei vastuta, kui KPMG ei ole kahju tekkimises süüdi, sealhulgas kui kahju tuleneb Kliendi poolt auditi ajal kirjalikult või suuliselt esitatud eksitavast informatsioonist või informatsiooni esitamata jätmisest. Klient vastutab KPMG ja kolmandate isikute ees oma õigusaktidest ja Lepingust tulenevate kohustuste täitmise eest.
- 10.3. KPMG võib Lepingu täitmisel anda Kliendile soovitusi teatud otsuste langetamiseks, kuid lõpliku otsuse teeb ja selle eest vastutab Kliendi vastav juhtimisorgan.

11. Töö üleandmine ja vastuvõtmine

- 11.1. Töö loetakse üleantuks ja vastuvõetuks vandeaudiitori aruande väljastamisega KPMG poolt.
- 11.2. Töö loetakse üleantuks ja vastuvõetuks ka siis, kui KPMG on väljastanud kirjaliku teatise, et vandeaudiitori aruannet ei ole võimalik väljastada, kuna Klient ei ole täitnud oma Lepingust, sealhulgas Üldtingimuste punktides 5.1., 5.2. ja 5.3. tulenevaid kohustusi.
- 11.3. Klient kohustub kasutama vandeaudiitori aruannet ainult tervikliku majandusaasta aruande lahutamatu koostisosana. Vandeaudiitori aruande avaldamine eraldi või ainult koos üksikute aastaaruande osadega mõnes üldsusele suunatud aruandes või prospektis on lubatud ainult KPMG eelneval kirjalikul nõusolekul ning reeglina koos märkega, et vandeaudiitori aruandele lisatud aruannete näol ei ole tegemist täieliku raamatupidamise aastaaruandega.

Klient: _____

KPMG: _____

12. Audiitori muu kutse- või äritegevus

- 12.1. Audiitori muu kutsetegevus on audiitortegevuse seaduse §-s 44 ettenähtud muude audiitorteenuste osutamine. Audiitori muu äritegevus on nõustamine, koolitus ja muu audiitortegevuse seaduse §-s 22 lg 1 nimetatud tegevus.
- 12.2. Audiitori muule kutse- või äritegevusele laiendatakse Lepingu sätteid vaid niivõrd, kui võrd vastavate teenuste osutamiseks ei ole sõlmitud eraldi lepingut.
- 12.3. Audiitorteenuse tasu (peatükk 9) ei sisalda tasu audiitori muu kutse- või äritegevuse eest. Audiitorteenuse tasus sisalduvad vaid auditiga otseselt seotud maksu- ja juriidilised konsultatsioonid:
- 12.3.1. mis on otseselt vajalikud vandeaudiitori aruande formuleerimiseks,
- 12.3.2. mille kohta on võimalik ilma põhjalikuma analüüsita anda suuline või kirjalik lühiseisukoht.
- 12.4. Kui Kliendi poolt küsitud täiendavad teenused väljuvad audiitorteenuse tasu piiridest, on KPMG kohustatud Klienti informeerima. Audiitorteenuse tasu ületavate täiendavate teenuste eest tasub Klient vastavalt KPMG kehtivatele teenuste hindadele (50 – 160 eurot/tund) või lepitakse kokku eraldi eelarve või eraldi lepingu sõlmimine.
- 12.5. Audiitori muu äritegevusega seotud teenuste osutamisel vastutab KPMG vaid oma kohustuste süülise rikkumise korral. KPMG vastutus süülise rikkumise korral on piiratud rikkumisega otseselt seotud teenuste osutamise eest saadud tasuga, välja arvatud tahtliku rikkumise korral.

13. Lepingu lõpetamine ja lõppemine

- 13.1. Lepingu võib üles öelda üksnes mõjuvatel põhjustel.
- 13.2. Arvamuste lahknevus raamatupidamise või vandeaudiitori tegevusega seotud teemade käsitlemisel ei saa olla mõjuv põhjus Lepingu ülesütlemiseks.
- 13.3. Lepingu ülesütlemisest peavad KPMG ja Klient audiitortegevuse registri infosüsteemi vahendusel teavitama viivitamata audiitortegevuse järelevalvenõukogu, edastades Lepingu ülesütlemise põhjuste kohta omapoolsed selgitused. Vahetult pärast järelevalvenõukogu omapoolset teavitamist esitab KPMG Kliendile aruande tehtud töö kohta.
- 13.4. Kliendil lasub kohustus tasuda KPMG-le viivitamata kõigi Lepingus kokku lepitud tööde eest, mis tehti enne Lepingu ülesütlemist.
- 13.5. Leping lõpeb pärast selle KPMG poolset kohast täitmist.

14. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine

- 14.1. KPMG täidab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses ja selle alusel antud õigusaktides, sealhulgas kutseühingu juhendites, samuti rahvusvahelistes rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise õigusaktides ning KPMG rahvusvahelises võrgustikus kehtestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise juhendites sätestatud kohustusi ning teostab nimetatud õigusaktidest ja juhenditest tulenevaid õigusi, sh õigusaktidele vastavate hoolsusmeetmete rakendamine, õigusaktides ettenähtud isiku- ja tehinguandmete kogumine ja säilitamine ning õigusaktides ettenähtud juhtudel teenuse osutamisest keeldumine ning ärisuhte lõpetamine.

15. Lõppsätted

Pooled püüavad kõik Üldtingimustest, Lepingust ja Lepingu täitmisest tulenevad vaidlused lahendada läbirääkimiste teel. Kui kokkulepet ei saavutata, lahendatakse lahkarvamus Eesti Vabariigi õigusaktides ettenähtud alustel ja korras.

ANDMEKAITSE TINGIMUSED

Andmekaitse tingimusi kohaldatakse siis, kui KPMG Baltics OÜ ja/või selle tütarettevõtte (edaspidi KPMG) töötleb isikuandmeid seoses teenustega, mida osutatakse KPMG ja kliendi (edaspidi pooled) vahel sõlmitud audiitorteenuse osutamise lepingu ja selle osaks olevate üldtingimuste alusel, kusjuures andmekaitse tingimused täiendavad audiitorteenuse osutamise lepingut ja üldtingimusi, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti.

Mõisted

Üldtingimustes sätestatud mõistritel on andmekaitse tingimustes sama tähendus. Isikuandmete kaitse üldmääruses (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, edaspidi üldmäärus) sätestatud mõistritel on andmekaitse tingimustes sama tähendus.

Rollide jaotus andmete töötlemisel

1. Kohustusliku auditi teenuse osutamisel järgib KPMG audiitorettevõtjana Eesti Vabariigi audiitortegevuse seadust (RT I 2010, 9, 41), muid kohaldatavaid õigusakte, rahvusvahelisi auditeerimise standardeid ja kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksit. Audiitoril on seaduse järgi ametikohustus tegutseda auditeeritavast üksusest sõltumatult. Audiitorina määrab KPMG kindlaks klientidelt kohustusliku auditi käigus või muude audiitori seadusjärgsete kohustuste täitmisel saadud isikuandmete töötlemise laadi ja eesmärgi. Seega on KPMG isikuandmete vastutav töötleja, kui ta on need saanud auditikliendilt kohustusliku auditi käigus või muude audiitori seadusjärgsete kohustuste täitmisel.
2. Kui KPMG osutab punktis 1 nimetamata teenust, on ta teenuse osutamisega seoses töödeldavate kliendi isikuandmete vastutav töötleja, kui pooled ei ole audiitorteenuse osutamise lepingus (või muul viisil kirjalikult) kokku leppinud teisiti.

KPMG kohustused vastutava töötlejana

3. Vastutava töötlejana täidab KPMG 25. mail 2018 jõustunud üldmääruses sätestatud vastutava töötleja kohustusi ning järgib muid andmekaitse õigusakte, mida kohaldatakse KPMG kui vastutava töötleja suhtes.
4. Vastutava töötlejana kasutab KPMG isikuandmeid isikuandmete kaitse teatistes (kättesaadav KPMG veebilehel: <https://home.kpmg.com/xx/en/home/misc/privacy.html>) kindlaks määratud viisil ja eesmärgil. Kliendil soovitatakse teatist oma töötajatele tutvustada.

Kliendi kohustused vastutava töötlejana

5. Klient täidab isikuandmete töötlemisega seoses kõiki oma kohustusi, mis tulenevad andmekaitse õigusaktidest.

Kliendi nimel KPMG töödeldavad isikuandmed

6. Volitatud töötlejana töötleb KPMG kliendi nimel isikuandmeid, mille hulka võivad üldjuhul kuuluda kliendi töötajate nimed, telefoninumbriid, e-posti aadressid ja ametinimetused (kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti), tehes seda audiitorteenuse osutamise lepingu kehtivuse ajal selles kirjeldatud teenuste osutamiseks vajalikus ulatuses ja viisil, kui kohaldatavates õigusaktides ei ole sätestatud teisiti või kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti.

KPMG kohustused volitatud töötlejana

7. Kliendi isikuandmete volitatud töötlejana KPMG
  - töötleb kliendi isikuandmeid vastavalt volitatud töötleja kohustustele, mis on sätestatud üldmääruses ja teistes kohaldatavates andmekaitse õigusaktides;

Klient: _____

KPMG: _____

- töötleb kliendi isikuandmeid ainult audiitorteenuse osutamise lepingus ja selle lisades kliendi poolt ammendavalt kindlaks määratud ja dokumenteeritud juhiste alusel (kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti), kui need ei ole kohaldatavate õigusaktidega vastuolus, millest KPMG teavitab klienti kirjalikult;
- tagab, et kliendi isikuandmeid töötlema volitatud isikute suhtes kehtib konfidentsiaalsuskohustus;
- rakendab KPMG määratud asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et tagada kliendi isikuandmete töötlemisega kaasnevatele ohtudele vastav turvalisuse tase;
- aitab võimaluse piires kliendil asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmete abil täita vastutava töötleja kohustust vastata taotlustele üldmääruks sätestatud andmesubjekti õiguste teostamiseks;
- aitab kliendil täita üldmääruks artiklites 32–36 sätestatud kohustusi, võttes arvesse isikuandmete töötlemise laadi ja KPMG-le kättesaadavat teavet. KPMG jätab endale õiguse esitada kliendile arve abi osutamiseks tehtud mõistlike kulude eest;
- pärast audiitorteenuse osutamise lepingu alusel isikuandmete töötlemisega seotud teenuste osutamise lõppu kustutab või tagastab kliendile tema taotlusel ja valikul kõik kliendi isikuandmed ning kustutab olemasolevad koopiad (tehniliselt võimalikus ulatuses), välja arvatud juhul, kui mõne KPMG-le kohaldatava õigusakti, määruks või kutsestandardi kohaselt nõutakse isikuandmete säilitamist;
- teeb kliendi taotlusel mõistliku aja jooksul kliendile kättesaadavaks kogu teabe, mis on vajalik punktis 7 sätestatud kohustuste täitmise tõendamiseks;
- teatab põhjendamatu viivitusega kliendile töövõtukirja alusel töödeldavate isikuandmetega seotud rikkumisest niipea, kui saab sellest teada.

Auditeerimine

8. Volitatud töötlejana võimaldab KPMG vastutaval töötlejal või tema poolt volitatud muul audiitoril (tingimusel, et see audiitor ei ole volitatud töötleja otsene konkurent) teha auditeid ja panustab sellesse, kui sellest on mõistliku aja jooksul kirjalikult ette teatatud ning kui seda tehakse poolte kokkulepitud viisil ja üksnes ulatuses, mida lubavad ametisaladuse nõuded. Sellised auditid hõlmavad i) volitatud töötleja asjassepuutuvate infoturbe põhimõtete ja talle kuuluvas tegevuskohas isikuandmete kaitsemeetmeid kirjeldava muu asjassepuutuva dokumentatsiooni läbivaatamist ja kontrolli vastastikusel kokkuleppel või kaugjuurdepääsu tehnoloogiaga ja/või ii) suhtlemist volitatud töötleja infoturbe, andmetöötluse ja audiitorteenuse osutamise eest vastutavate töötajatega volitatud töötleja infoturbe programmi ja isikuandmete kaitsemeetmete teemadel.

Alamtöötlemine

9. Klient lubab KPMG-l volitatud töötlejana lasta isikuandmeid alamtöödelda, kui alamtöötlejale kohaldatakse lepingutingimusi, mis ei ole andmekaitse tingimustes sätestatust sisuliselt vähem koormavad, ning kui alamtöötleja järgib kohaldatavaid andmekaitse õigusakte.

Isikuandmete edastamine

10. Volitatud töötlejana ei edasta KPMG isikuandmeid ühtegi riiki väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda, välja arvatud juhul, kui andmeid edastatakse i) riiki, mis pakub Euroopa Komisjoni hinnangul isikuandmete kaitset piisaval tasemel, ii) kooskõlas andmekaitseraamistiku Privacy Shield põhimõtetega (või mõne muu programmiga, mis võib seda asendada) või iii) vastavalt muudele andmeedastuse mehhanismidele või kaitsemeetmetele, mis kiidetakse heaks ja võetakse vastu kohaldatavate andmekaitse õigusaktide alusel.

Muud isikuandmete töötlemise tingimused

11. Klient kinnitab enda, oma tütarettevõtete, töötajate, juhtide ja muude isikute valmidust vajaduse korral nõustuda KPMG (või KPMG nime kandva sõltumatu ettevõtete võrgustiku mõne muu liikme) kehtestatud täiendavate tingimuste, kasutustingimuste ja/või privaatsuspoliitikaga, kui nad soovivad kasutada teatud lisaväärtust pakkuvaid teenuseid (nt veebitööriistu ja -süsteeme, mis lihtsustavad teenuste haldamist).

Vastutus

12. Audiitorteenuse osutamise lepingus ja üldtingimustes kehtestatud tingimused vastutuse ja selle piiramise kohta kehtivad ka andmekaitse tingimuste suhtes. Hoolimata audiitorteenuse osutamise lepingus, üldtingimustes ja andmekaitse tingimustes leiduda võivatest vastupidistest sätetest lepivad pooled kokku, et kumbki pool on ainuisikuliselt vastutav haldustrahvi või karistuse eest, mille talle määrab pädev kohus, järelevalveasutus või mõni muu sarnane pädev ametiasutus, kes vastutab vastavas riigis või territooriumil kohaldatavate andmekaitse õigusaktide jõustamise eest, kui selline kohus või asutus on otsustanud, et vastav pool ei ole täitnud kohaldatavatest õigusaktidest tulenevaid nõudeid või kohustusi.

Ülimuslikkus

13. Kui andmekaitse tingimustes esineb vastuolu audiitorteenuse osutamise lepingu või üldtingimustega, peetakse andmekaitse tingimusi ülimuslikuks.

Lisa 1 Audiitorteenuse osutamise lepingule: Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

[Auditeeritava üksuse õigusliku vormi tunnus ja nimi] [osanikele/aktsionäridele/nõukogule/üldkoosolekule]

Arvamus

Oleme auditeerinud [auditeeritava üksuse õigusliku vormi tunnus ja nimi] (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga [majandusaasta lõppkuupäev], kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab [lehekülgedel x kuni y esitatud] raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga [majandusaasta lõppkuupäev] ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab [tegevusaruannet], kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et

need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjasepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

[digitaalselt allkirjastatud/allkiri]

[Audiitorettevõtja nimel allkirjastava vandeaudiitori nimi]

Vandeaudiitori number [###]

Tallinn, [vandeaudiitori aruande kuupäev]

Klient: _____

KPMG: _____

LISA 2 Audiitorteenuse osutamise lepingule: Juhtkonna kinnituskirja näidis

[Kuupäev] (mitte hilisem kui vandeaudiitori aruande kuupäev)

Esitame käesoleva kinnituskirja seoses [majandusaasta lõppkuupäev] lõppenud majandusaasta kohta koostatud [ettevõtte nimi] (aruandev üksus) raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga [majandusaasta lõppkuupäev], kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni, auditiga. Audit eesmärk on anda hinnang selle kohta, kas nimetatud aastaaruanne annab õige ja õiglase ülevaate aruandva üksuse finantsseisundist, majandusaasta finantstulemustest ja rahavoogudest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Kinnitame, et käesolevas kirjas antud kinnitused on kooskõlas kirja lisas A esitatud määratlustega.

Oleme teinud järelepärimisi, mida pidasime vajalikuks asjakohase informatsiooni hankimiseks, ning kinnitame oma parimas teadmises, et:

Raamatupidamise aastaaruanne

1. Oleme täitnud [kuupäeval] sõlmitud auditi töövõtulepingu tingimustes sätestatud kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande koostamisega, mis annab õige ja õiglase ülevaate aruandva üksuse finantsseisundist, majandusaasta finantstulemustest ja rahavoogudest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Oleme raamatupidamise aastaaruande läbi vaadanud ning raamatupidamise aastaaruande, samuti selle allkirjastamise ja avalikustamise, heaks kiitnud.
2. Meetodid, andmed ja olulised eeldused, mida on kasutatud raamatupidamislike hinnangute andmisel, ja nende kohta avalikustatud teave on asjakohased tagamaks, et kajastamine, mõõtmine ja avalikustamine toimub viisil, mis on Eesti finantsaruandluse standardi kontekstis põhjendatud.
3. Kõik pärast raamatupidamise aastaaruande kuupäeva toimunud sündmused, millega seoses tuleb Eesti finantsaruandluse standardi kohaselt teha korrigeerimisi või mis tuleb avalikustada, on korrigeeritud või avalikustatud.
4. Korrigeerimata vead, juhul kui neid esineb, ei avalda nii üksikult võetuna kui ka kogusummas olulist mõju raamatupidamise aastaaruandele tervikuna. Juhul, kui korrigeerimata vigu esineb, on nende loetelu lisatud kinnituskirjale.

Esitatud informatsioon

5. Oleme:
  - (a) teie kasutusse andnud kõik meile teadaolevad andmed, mis on vajalikud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks (raamatupidamiskanded, dokumendid, muud materjalid);
  - (b) esitanud lisaandmed, mida meilt seoses auditiga küsinud olete, ja
  - (c) võimaldanud teil suhelda kõigi aruandva üksuse töötajatega, kellelt pidasite vajalikuks auditiga seotud tõendusmaterjale koguda.
6. Kõik tehingud on registreeritud raamatupidamiskannetes ja kajastatud raamatupidamise aastaaruandes.
7. Kinnitame, et:
  - (a) oleme teile avaldanud oma hinnangu selle kohta, kas ja kui suur on risk, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada olulisi pettusest tulenevaid väärkajastamisi.

Kinnituskirja lisas A esitatud pettuse määratlus hõlmab nii finantsaruannete võltsimise kui ka varade ebaseadusliku omastamisega seotud väärkajastamisi.
  - (b) Meile teadaolevalt ei ole aset leidnud aruandvat üksust mõjutavaid pettuse või oletatava pettuse juhtumeid, mille võivad olla toime pannud:
    - juhtkond,

Klient: _____

KPMG: _____

- olulisi sisekontrolli funktsioone täitvad töötajad või
  - muud isikud, kui pettusel võib olla oluline mõju raamatupidamise aastaaruandele.
- (c) Ettevõtte töötajad, endised töötajad, analüütikud, riikliku järelevalve ametnikud või muud isikud ei ole meid teavitanud aruandva üksuse raamatupidamise aastaaruannet mõjutava pettuse või pettuse kahtluse süüdistustest.

Seoses ülalnimetatuga tunnistame oma vastutust sisekontrolli eest, mida peame vajalikuks, et koostada raamatupidamise aastaaruanne, kus pole pettustest ega eksimustest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Eelkõige vastutame pettuste ja vigade ennetamiseks ja avastamiseks mõeldud sisekontrollisüsteemide ja -meetmete kavandamise, rakendamise ja toimimise eest. Oleme teid teavitanud kõigist sisekontrolli puudujääkidest, millest oleme teadlikud

8. Oleme teile avaldanud kõik teadaolevad õigusnormidele mittevastavuse või mittevastavuse kahtluse juhtumid, mille mõju tuleks raamatupidamise aastaaruande koostamisel arvestada.

Samuti oleme teile avaldanud ning nõuetekohaselt kajastanud ja raamatupidamise aastaaruandes Eesti finantsaruandluse standardi nõuete kohaselt avalikustanud kõik teadaolevad tegelikud ja võimalikud kohtumenetlused ja hagid, mille mõjusid tuleks raamatupidamise aastaaruande koostamisel arvestada.

9. Oleme teile edastanud kõik raamatupidamisregistrid ja algdokumendid ning aktsionäride [kuupäevad] toimunud koosolekute protokollid ja juhatus [kuupäevad] toimunud koosolekute protokollid,
10. Oleme teile avaldanud kõik meie teadaolevad aruandva üksuse seotud osapooled ja kõik seotud osapoolte vahelised suhted ja tehingud ning kinnitame, et kõik sellised suhted ja tehingud on nõuetekohaselt kajastatud ja avalikustatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardi nõuetega.

Kinnituskirja lisas A on esitatud seotud osapoolte ja seotud osapoolte vahelise tehingu määratlused nii, nagu meie neid mõistame ja nagu need on sätestatud Raamatupidamise Toimkonna juhendis RTJ 2 *Nõuded informatsiooni esitlusviisile*.

11. Me ei ole saanud ametiasutustelt, valitsuse esindajatelt, maksuameti töötajatelt ega muudelt isikutelt teavet õigusrikkumisi käsitlevate uurimiste või süüdistuste, finantsaruannete koostamisel esinevate puuduste või muude asjaolude kohta, mis võiksid avaldada olulist negatiivset mõju raamatupidamise aastaaruandele, [välja arvatud need, millest oleme teid kirjalikult teavitanud].

Juhtkonnapoolseid peamisi otsuseid ja eeldusi käsitlev informatsioon

12. Kinnitame, et oleme teile edastanud kogu asjakohase informatsiooni alljärgneva kohta:
- (a) juhtkonna poolt aruandva üksuse arvestusmeetodite rakendamisel tehtud otsused (lisaks hinnanguid sisaldavatele otsustele), mis kõige olulisemalt mõjutavad raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summasid;
  - (b) tulevikku puudutavad peamised eeldused ja muud hindamise ebakindluse peamised allikad aruandekuupäeval, millega kaasneb oluline risk põhjustada olulisi varade ja kohustiste raamatupidamisliku väärtuse korrigeerimisi järgmisel majandusaastal.
13. Oleme veendunud, et aruandva üksuse poolt rakendatud siirdehindade poliitikat toetav olemasolev dokumentatsioon on piisav ja asjakohane, tõendamaks, et tehingud seotud osapooltega toimusid vastavalt turuväärtusele.

Juhtkonna kavatsused ja plaanid ning muu üksnes juhtkonnale teadaolev informatsioon

14. Kõik müügitehingud on lõplikud ja ostjatega ei ole sõlmitud kõrvallepinguid ega muid kokkuleppeid, mille kohaselt võib kaupu tagastada muul viisil kui tavapärastel garantiitingimustel.
15. Aruandva üksuse varasid ei ole arestitud, koormatud ega tagatiseks panditud, [välja arvatud need, mis on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades].
16. Kinnitame, et oleme teile avaldanud kogu informatsiooni seoses alljärgnevaga:
- (a) kahjulikud lepingud, st lepingud, mille puhul lepingujärgsete kohustuste täitmisega kaasnevad vältimatud kulutused ületavad lepingust eeldatavalt saadavat majanduslikku kasu, kaasaarvatud kahjum siduvatest

müügi- ja ostukohustustest, mis Raamatupidamise Toimkonna juhendi RTJ 8 *Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad* kohaselt on kahjulikud lepingud;

- (b) intressikohustised deposiitidelt ja teistelt võlainstrumentidelt, kaasa arvatud allutatud vekslitelt ja osaluslaenudelt;
  - (c) kahjum bilansivälistelt tehingutelt;
  - (d) varem müüdud varade tagasiostulepingud ja -optsioonid, sealhulgas regressiõigusega müügid;
  - (e) tagatiseks panditud varad;
  - (f) finantsasutustega sõlmitud kokkulepped, millega kaasnevad piirangud pangasaldode ja krediidiiliinide kasutamisel, või muud samalaadsed kokkulepped;
  - (g) järjepidevust mõjutavad muudatused arvestuspõhimõtetes;
  - (h) antud garantiid;
  - (i) kontsessioonilepingud avaliku sektoriga.
17. Aruandev üksus on täitnud kõik lepingulised kohustused, kaasa arvatud laenulepingute klauslid, mille täitmata jätmine võiks raamatupidamise aastaaruandele avaldada olulist mõju.
18. Meil ei ole plaane ega kavatsusi, mis võiksid mõjutada varade ja kohustiste raamatupidamislikku väärtust või liigitust.
19. Aruandval üksusel ei ole plaanis lõpetada tootegruppe ega muid plaane või kavatsusi, mis võivad kaasa tuua mittelikviidsete varade tekkimise, ning varusid ei ole kajastatud väärtuses, mis ületab nende neto realiseerimisväärtuse.

Omandiõigus varadele, varade väärtus ning varade väärtuse langus

20. Aruandval üksusel on tõendatav omandiõigus kõigile oma varadele.
21. Aruandva üksuse raha genereerivad üksused on tuvastatud vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhendile RTJ 5 *Materiaalne ja immateriaalne põhivara*. Oleme aruandekuupäeva seisuga hinnanud varaobjektide ja raha genereerivate üksuste võimalikule väärtuse langusele või varasema väärtuse languse tühistamise vajadusele viitavate asjaolude esinemist.
22. Juhul, kui asjakohane, lähtuti vara kaetava väärtuse testi läbiviimisel ja kaetava väärtuse väljaarvutamisel Raamatupidamise Toimkonna juhendi RTJ 5 *Materiaalne ja immateriaalne põhivara* nõuetest. Kinnitame, et oleme teile esitanud kogu asjakohase informatsiooni seoses RTJ 5 kohaselt teostatud vara väärtuse hindamisega, kaasa arvatud hindamise käigus kasutatud peamised eeldused ja hinnangud

Finantsvarad

23. Oleme hinnanud kõiki finantsvarasid, et kindlaks teha, kas on objektiivseid tõendeid, mis viitavad vara võimalikule väärtuse langusele, mis on tekkinud ühe või mitme kahjumit põhjustava sündmuse tagajärjel pärast vara esmast kajastamist. Kõik vara väärtuse tuvastatud langused on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt kajastatud.

Väliselt kehtestatud kapitalinõuete täitmine

24. Aruandev üksus vastas kõigile väljastpoolt kehtestatud kapitalinõuetele.

Maksusaldod

25. Maksukulud (-tulud) ja maksuvarade ja -kohustiste saldod on arvatud vastavalt kehtivate maksuseaduste ja muude õigusaktide nõuetele.

Eraldised, tingimuslikud varad, tingimuslikud kohustised

26. Välja arvatud raamatupidamise aastaaruandes või selle lisades avalikustatu, ei ole aruandval üksusel:
- (a) muid kohustisi, mida tuleb kajastada, ega muid tingimuslikke varasid või tingimuslikke kohustisi, mida tuleb raamatupidamise aastaaruandes avalikustada vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhendile RTJ

8 *Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad*, sh kohustisi või tingimuslikke kohustisi, mis tulenevad ebaseaduslikust või tõenäoliselt ebaseaduslikust tegevusest, või

(b) muid keskkonnaga seonduvaid asjaolusid, mis võivad avaldada olulist mõju raamatupidamise aastaaruandele.

27. Kinnitame, et kõik töövõtjate hüvitised, k.a. töösuhtejärgsed hüvitised, töösuhte lõpetamise hüvitised ja muud pikaajalised töövõtjate hüvitised, on välja selgitatud, õigesti liigitatud ja kajastatud kooskõlas Raamatupidamise Toimkonna juhendiga RTJ 8 *Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad*.

Müügitulu

28. Müügitulu kajastamine vastab tehingu sisule, nagu seda nõuab Raamatupidamise Toimkonna juhend RTJ 10 *Tulu kajastamine* ja kajastamise kriteeriumeid on rakendatud iga tehingu kõigi eristatavate komponentide suhtes.

Rentide kajastamine

29. Rendilepingute klassifitseerimine kapitali- ja kasutusrendiks ning kasutusrendimaksete miinimumsummade kajastamine on kooskõlas Raamatupidamise Toimkonna juhendiga RTJ 9 *Rendiarvestus*.

Tegevuse jätkuvus

30. Oleme hinnanud aruandva üksuse võimet olla jätkuvalt tegutsev, arvestades meie kasutuses olevat informatsiooni tuleviku kohta, mis hõlmab vähemalt kahteteist kuud alates aruandeperioodi lõpust, kuid ei ole piiratud selle ajaga. Kinnitame, et me ei ole tuvastanud selliseid olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või asjaolusid, mis võivad seada tõsise kahtluse alla aruandva üksuse võime tegevust jätkata.

Lugupidamisega

[Nimi]

[Nimi]

[juhatuse liige]

[finantsjuht/pearaamatupidaja]

[Aruandva üksuse nimi] juhtkonna kinnituskirja lisa A

Mõisted

Olulised asjaolud

Käesoleva kirja mõne kinnituse juures on märgitud, et kinnitus kehtib vaid oluliste asjaolude kohta.

Raamatupidamise Toimkonna juhendi RTJ 1 paragrahvid 41 ja 43:

„Oluline on selline aruandeformatsioon, mille avaldamata jätmise või ebakorrektna avaldamine võib mõjutada aruannete kasutajate poolt aruannete põhjal tehtavaid majandusotsuseid. Olulisuse hindamisel tuleb võtta arvesse nii summa suurust kui informatsiooni olemust.“

Pettus

Finantsaruande pettus on raamatupidamise aastaaruande kasutajate petmiseks mõeldud tahtlik valeinformatsiooni esitamine aruandes, sealhulgas informatsiooni esitamata- või väljajätmine.

Varade ebaseaduslik omandamine on ettevõtte varade vargus, millega sageli kaasnevad võltsitud või eksitavad raamatupidamiskanded või -dokumendid, millega püütakse varjata varade puudumist või nende pantimist ilma vastava volitusega.

Viga

Viga on tahtmatu eksimus raamatupidamise aastaaruandes, sealhulgas informatsiooni esitamata- või väljajätmine.

Eelnevate perioodide vead on väljajätmised või väärkajastamised majandusüksuse ühe või enama eelneva perioodi raamatupidamise aastaaruandes, mis on tekkinud sellise usaldusväärse informatsiooni mittekasutamisest või väärkasutamisest, mis

- a) oli kättesaadav nende perioodide raamatupidamise aastaaruande avaldamiseks heakskiitmise hetkel ja
- b) mille hankimist ja arvessevõtmist raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja esitamisel oleks võinud põhjendatult eeldada.

Selliste vigade hulka kuuluvad matemaatiliste vigade, arvestusmeetodite rakendamisel tehtud vigade, faktide ignoreerimise või väärtõlgendamise ja pettuse mõjud.

Juhtkond

Käesoleva kirja mõistes tähistab mõiste 'juhtkond' juhtkonda ja, kus asjakohane, neid, kelle ülesandeks on valitsemine.

Seotud osapool ja seotud osapoolte vaheline tehing

Seotud osapool – seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud raamatupidamise aastaaruannet koostava ettevõttega (Raamatupidamise Toimkonna juhendis RTJ 2 *Nõuded informatsiooni esitusviisile* nimetatud kui aruandev ettevõtte).

- a) Isik või selle isiku lähedased pereliikmed on seotud aruandva ettevõttega, kui see isik:
  - i) omab aruandva ettevõtte üle kontrolli või ühist kontrolli;
  - ii) omab märkimisväärset mõju aruandva ettevõtte üle või
  - iii) on aruandva ettevõtte või aruandva ettevõtte emaettevõtte juhtkonna üks võtmeisik.
- b) Ettevõtte on seotud aruandva ettevõttega, kui kehtib üks järgmistest tingimustest:
  - i) ettevõtte ja aruandev ettevõtte on ühise kontrolli all (st nad on kas sama kontserni liikmed või neid kontrollib sama isik (või selle isiku lähedane pereliige));
  - ii) üks ettevõtte on kolmanda osapoole (kelleks võib olla nii ettevõtte kui isik) poolt kontrollitav ettevõtte ja teine ettevõtte on selle kolmanda osapoole (juhuil kui kolmandaks osapooleks on isik, siis selle isiku või tema lähedase pereliikme) olulise mõju all olev ettevõtte;

Klient: _____

KPMG: _____

- iii) ettevõtte on aruandva ettevõtte kontrolli või olulise mõju all;
- iv) ettevõtted, mille üle paragrahvis a) määratletud isikud (või nende lähedased pereliikmed) omavad kontrolli või olulist mõju;
- i) ettevõtted, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad kontrolli või olulist mõju aruandva ettevõtte üle.

Seotud osapoolte vaheline tehing – ressursside, teenuste või kohustuste üleandmine aruandva ettevõtte ja seotud osapoolte vahel sõltumata sellest, kas see toimub tasu eest või tasuta.